

LEADER-taotluste sügisvoor 2010

LEADER projektitaotluste meetmete 1.2 ja 2.3 sügisvoorust taotluste vastvõtmine Arenduskodas lõppeb 8. oktoobril 2010. a kell 17.

Avatud meetmete kirjeldus:

Meetme 1.2. „Seltsitegevuse, spordi ja kultuuripärandi väärtustamine läbi omaalgatusliku tegevuse“ võimalikud toetatavad tegevused seonduvad alljärgnevalt:

- Kohalike ühenduste sisenemise tugevdamine ja teadlikkuse suurendamine (koolitus ja infopäevad, kursused, seminarid jms).

- Kogemuste saamine ja vahetus erinevatelt partneritelt (õppereisid, võistlused, festivalid jms).

- Koduloo uurimine, ajaloo talletamine ja legendide kogumine.

- Kohaliku tähtsusega ürituste korraldamine (külapäevad, piirkondlikud üritused jms).

- Heakorratööde ja talgute korraldamine.

- Rahvusliku käsitöö propageerimine, käsitöövõtete ja oskuste edasiandmine, näiteks: sepised, käsitöö, rahvariided jne (koolitused, kursused, näitused, üritused jms).

- Rahvaspordi propageerimine (üritused, võistlused jms).

Meetme 2.3. „Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö arendamine, et tõsta piirkonna konkurentsivõimet tootmises ja teeninduses“ võimalikud toetatavad tegevused on:

- Kogemuste vahetamise reisid, edulugudega tutvumine jms.

- Messide, konverentside, ettevõtluspäevade, seminaride, konkursside korraldamine ja külastused.

- Väliskülastuste ja partnerite vastuvõtmine.

- Koostöö teadus- ja õppeasutustega (tootearendus, uuringud, analüüsid).

- Ettevõtjate ümarlaud (sektorite ja valdkonna põhiselt), klastripõhiste võrgustike tegevuste soodustamine.

NB! Meede on mõeldud eelkõige ettevõtjatele

MTÜ Arenduskoda juhatus otsus nr 4 (29.10.2009): MTÜ Arenduskoda LEADER taotlusvoorust ei võeta vastu projektitaotlusi, mis pole läbinud eelnõustamist MTÜ Arenduskoda juhatus poolt kinnitatud nõustajate nimekirjas oleva projektinõustaja juures. Taotleja peab esitama eelnõustamisele täidetud taotlusvormi, kas paber kandjal või elektrooniliselt.

LEADER projektitaotluste nõustajad

Ambla vald – Merike Koov (arendusnõunik), tel 383 4038, 5664 1090, e-mail merike@ambla.ee;

Kadrina vald – Tiina Vilu (arendusnõunik), tel 322 5617, 515 5249, e-mail tiina.vilu@kadrina.ee;

Kuusalu vald – Milli Kikkas (abivallavanem), tel 606 6382, 503 3218, e-mail milli.kikkas@kuusalu.ee;

Loksa linn – Önnela Tedrekin (Loksa I KK direktor), tel 554 2974, e-mail onnela.tedrekin@loksa.ee; Laivi Kirsipuu (OÜ Loksa Haljastus tegevdirektor), tel 603 1251, 511 7060, 5551 2094, e-mail laivi.kirsipuu@loksa.ee;

Tapa vald – Vahur Leemets (arendusnõunik), tel 322 9658, 5649 5439, e-mail vahur.leemets@tapa.ee;

Vihula vald – Anneli Kivisaar (arendusnõunik) tel 325 8645, 525 1127, e-mail anneli.kivisaar@vihula.ee.

Arenduskoda – Heiki Vuntus, tel 325 8696, 5648 5208, e-mail heiki@arenduskoda.ee

Heiki Vuntus,
arenduskoda tegevjuht

2010. a märtsis osales Arenduskoda delegatsioon koosseisus Anneli Kivisaar, Vahur Leemets ja Heiki Vuntus (puudub fotolt) Austria Tiroolis toimunud LEADER konverentsil LINC 2010.

Foto Heiki Vuntus

Arenduskoda sai uue juhatus

12. jaanuaril 2010. a valis Arenduskoda üldkoosolek uue juhatus.

Seitsmeliikmelisse juhatusse valiti kohalike omavalitsuste esindajatena **Vello Teor** (Ambla vald), **Urmas Kirtsi** (Kuusalu vald) ja **Alari Kirt** (Tapa vald), 3-sektori esindajatena **Kuno Rooba** (MTÜ Männikumägi) ja **Anneli Kivisaar** (MTÜ Võhma Seltsimaja)

ning ärisektori esindajatena **Eero Raudla** (OÜ Rendipark) ja **Allan Alajärv** (OÜ Nallap).

Juhatus liikme kohustest vabastati Kalmer Märtsion (Kuusalu vald) ja Ülle Visnapuu (MTÜ Neeruti Selts).

Samal päeval valis juhatus esimeheks Alari Kirdi ja aseesimeheks Kuno Rooba.

Arenduskoda on mittetulun-

dusühing, mille peaesmärk on Euroopa Liidu LEADER programmi vahendamise kaudu toetada ja motiveerida maapiirkonna arengut Tapa, Ambla, Kadrina, Vihula ja Kuusalu valla ning Loksa linna territooriumil. 2009.–2010. aastal esitati arenduskodale kokku 235 rahataotlust, millest juhatus kinnitas 177 projektitaotlust kogusummas 21 449 684 krooni.

Ehedad Elamused on tegus organisatsioon

MTÜ KEEL kavandab koostöös Arenduskoda ja soomlaste kahe LEADER-grupiga rahvusvahelist projekti kohaliku toidu propageerimiseks. Plaan on pakkuda Arenduskoda piirkonna turismitaludele ja ettevõtjatele võimalust õppida kohalike toitude valmistamist ning serverimist, jagada Soome samalaadsete talude ja firmadega kogemusi, osaleda koolitusreisidel Eestis ning Soomes.

Eesmärk on tõsta toiduvalmistamise taset, anda innustust uute turismitalude loomiseks, pakkuda toitlustamise valdkonnas ideid ja tuge juba tegutsevatele ettevõtetele. Praegu on käimas projekti ettevalmistus, peetakse läbirääkimisi Arenduskoda ja Soome LEADER-gruppide Sepra MTÜ ning ProAgria Kymenlaakso MTÜ esindajatega. Kavas on kirjutada ühine rahvusvaheline projekt, et taotleda LEADER-programmist toetusra-

ha. Projekti Eestis toimivate tegevuste eelarveks kavandatakse kuni 400 000 krooni. See loodetakse käivitada tuleval aastal.

Kohaliku toidu projekti idee algatas MTÜ Koostöövõrgustik Ehedad Elamused Lahemaal ehk lühendatult MTÜ KEEL. MTÜ on tegutsenud Lääne-Virumaal viis aastat. Sellesse kuuluvad turismiga tegelevad 14 pereettevõtet Vihula ja Kadrina vallast ning eelmisest aastast ka perekond Veersalu Iisaka lambakasvatuse ja käsitöötalu Kuusalu vallast Uuri külast. Lähiajal on Kuusalu vallast liitumas veel kaks perefirmat – perekond Kiho kodurestoran Mer-Mer Kolga-Aablalt võeti liikmeks selle nädala esmaspäeva õhtul ning avalduse on kirjutanud Jumindalt Aive Sarjas oma Mäe-Tooma taluga. Vastuvõtutingimused on ranged, uut ettevõtet peavad soovitama kaks juba liitunud liiget – et oleks tagatud ehedus, sõbralik tee-

nindamine, looduslähedane elustiil ja teised võrgustiku kriteeriumid. MTÜ KEEL üks asutaja ja juhatuses esimees on Sirje Kuusik, kes on varem olnud mõnda aega ka üle-eestilise liikumise Kodukant juht ning osalenud LEADER-programmi käivitamises Eestis. Tema peab koos perega Viitna lähedal Kuusiku loodustalu.

Sirje Kuusik: „Võtame oma koostöövõrgustikku niisuguseid peresid, kus pakutakse tõesti seda ehedat elamust – elatakse perega oma turismitalus, mis on kujundatud armastuse ja südamega, ning turisti võetakse vastu kui isiklikku külalist. Pakutakse erinevaid looduslähedasi elamusi – võimalust käia metsas marjul ja seenel, tehakse kohalikust toormaterjalist valmistatud sööke, külaline saab matkata, tegeleda hobustega, lamaste, jaanalindude või muude loomade-lindudega, meisterdada.“

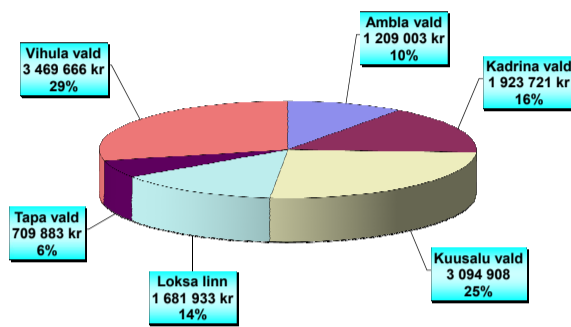
Järgneb lk 4

2010. A I POOLAASTA LEADER-TOETUSTE TAOTLUSVOORUD

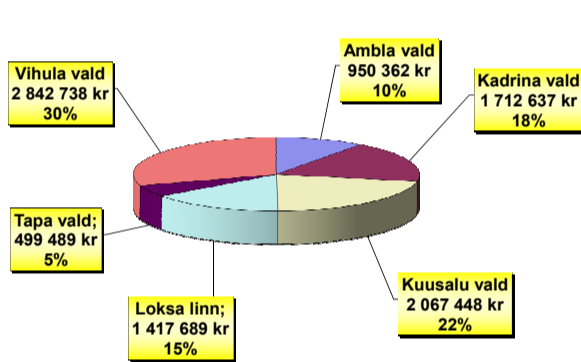
25. jaanuaril 2010 lõppenud projektitaotluste vastuvõtu tulemused

Omavalitsus	Meede 1.1			Meede 1.2			Meede 1.3			Meede 1.4			Kokku		
	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent
Ambla vald	5	950 362	10,0%	5	190 655	10,2%	0	0	0,0%	2	67 986	18,3%	12	1 209 003	10,0%
Kadrina vald	5	1 712 637	18,0%	3	134 656	7,2%	2	76 428	21,6%	0	0	0,0%	10	1 923 721	15,9%
Kuusalu vald	6	2 067 448	21,8%	17	878 010	46,9%	3	149 450	42,3%	0	0	0,0%	26	3 094 908	25,6%
Loksa linn	3	1 417 689	14,9%	2	141 174	7,5%	1	50 000	14,2%	1	73 070	19,6%	7	1 681 933	13,9%
Tapa vald	1	499 489	5,3%	2	52 560	2,8%	1	27 324	7,7%	2	130 510	35,0%	6	709 883	5,9%
Vihula vald	9	2 842 738	30,0%	7	476 128	25,4%	1	50 000	14,2%	1	100 800	27,1%	18	3 469 666	28,7%
Kokku	29	9 490 362	100,0%	36	1 873 183	100,0%	8	353 202	100,0%	6	372 366	100,0%	79	12 089 114	100,0%

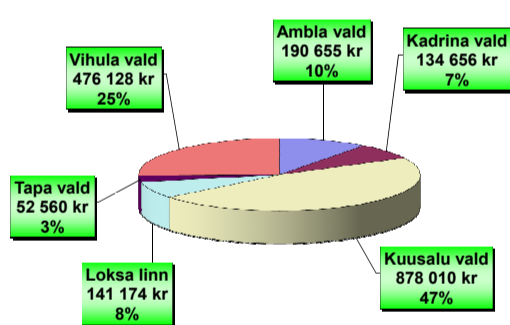
25. jaanuari 2010 projektivooru taotlused (kr) piirkonniti

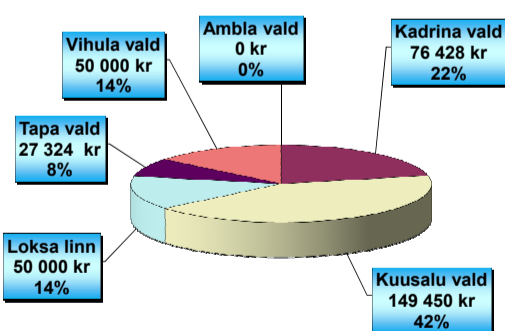
Meetme 1.1 taotlused piirkonniti

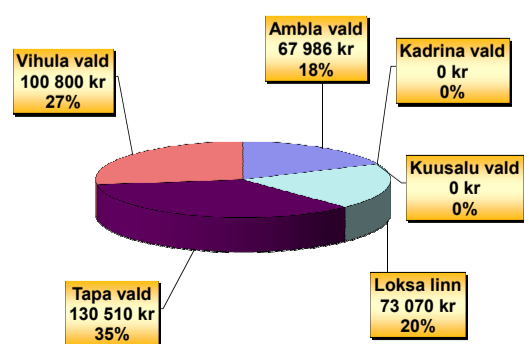
Meetme 1.2 taotlused piirkonniti

Meetme 1.3 taotlused piirkonniti

Meetme 1.4 taotlused piirkonniti

Meetme 1.1 25. jaanuari 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	Võsu ajaloolis-kultuurilise loodusraja taastamine, infoviilid ja Võsu 500 infotahvid	MTÜ Võsu Vabathlik Tuletõrje Selts	7,91	50 274	50 274	55 860
2	Parliisi Puhkekeskuse liikumisradade valgustuse renoveerimine ja pallimänguplatside rajamine	MTÜ Huviklubi Nelson	7,74	406 864	406 864	452 071
3	Aravete kultuurimaja rekonstrueerimine multifunktsionaalseks külamajaks 1. etapp	Ambla Vallavalitsus	7,38	160 380	160 380	178 200
4	Rannaklubi hoone kultuurimaja poolse osa lae soojustamine	MTÜ Võsu Rannaklubi	7,09	171 267	171 267	190 297
5	Rannaklubi hoone kultuurimaja poolse osa väliste avatüürite vahetus	MTÜ Võsu Rannaklubi	7,01	282 751	282 751	314 168
6	Viinistu loodusvaatuste matkaraja ja vaatlusplatvormide rajamine	MTÜ Mittetulundusühing Muusa Kapriis	6,94	399 499	399 499	443 888
7	Vainupea laste- ja noorte vaba aja keskuse rekonstrueerimine 2 etapp	MTÜ Kadrina Keskkooli Vilistlaskogu	6,93	500 000	500 000	1 010 022
8	Kolga rahvamaja	MTÜ Õnne Maja	6,86	183 600	183 600	204 000
9	Kärvete klubihoonet küttesüsteem	MTÜ Kärvete Küla Selts	6,86	71 766	71 766	79 740
10	Lahemaa Rakendusliku Loovuskooli Käsitöökeskuse rajamine, 1 etapp	MTÜ Lahemaa Rakenduslik Loovuskool	6,81	471 318	322 293	523 698
11	Kärvete laululava ehitamine	MTÜ Kärvete Küla Selts	6,00	156 940	156 940	174 378
12	Keraamikakoha loomine Lahemaal	MTÜ Vihasoo Haridusselts	5,78	52 578	52 578	58 420
13	Loksale mänguväljaku rajamine	MTÜ Loksa Arenduskeskus	5,76	417 690	127 900	464 100
14	Vergi küla seltsimaja katuse ehitus	MTÜ Vergi Rand	5,72	500 000	350 000	673 836
15	Tapuria külalplats	MTÜ Tapuria Külaselts	5,56	382 420	191 210	424 920
16	Salda krossiraja korrastamine	MTÜ Pariisi MOTO	5,53	400 765	235 645	445 295
17	Mittetulundusühing Kadrina Kirjandusklubi ruumide renoveerimine	MTÜ Kadrina Kirjandusklubi	5,41	485 793	300 000	539 770
18	Pärtspea seltsimaja köögi sisustuse ja tehnika soetamine	MTÜ Pärtspea Seltsimaja	5,20	169 623	100 000	188 470
19	Treening- ja võistlusinventari ostmise Aravete piirkonna rammumeestele	MTÜ Eesti Professionaalsete Rammumeeste Ühing	5,19	137 032	137 032	152 258
20	Kiku tiigi korrastamine	MTÜ Kiku Külaselts	5,01	313 448	200 000	348 276
21	Koduloo- ja loodustoa elektroonilise aparatuuri soetamine	MTÜ Neeruti Selts	4,99	105 766	0	117 518
22	Mobiilne ronimissein	MTÜ Päärna Vabaajakeskus	4,99	424 244	0	471 383
23	Uisu ja tennisväljaku rajamine Loksa linna	SA Loksa Sport	4,88	500 000	0	648 989
24	Sakusaare küla külamaja rekonstrueerimine	MTÜ Viitna Jahindusühistu	4,84	500 000	0	685 800
25	Küla ja külustuskeskus Kalme külas, varemene talus: territooriumitööde teostamine	MTÜ Varemene	0,00	356 846	0	545 531
26	Katusega Ratsaspordiväljaku rajamine I etapp	MTÜ AVANTE	0,00	499 489	0	554 988
27	Salmistu Merevärav	MTÜ Salmistu Paadimees	0,00	259 560	0	288 400
28	Käsmu küla piletioski ja vabaõhuetenduste klappoolide soetamine	MTÜ Viru Folk	0,00	314 550	0	349 500
29	Loksa Maarja kiriku uus kellasüsteem	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Loksa Püha Neitsi Maarja Kogudus	0,00	499 999	0	559 276
Kokku				9 174 462	4 400 000	11 143 052

Projektide kogumaksumus 11 143 052 kr

Projektide toetuse taotlus 9 174 462 kr

Projektidele eraldatud toetus 4 400 000 kr

Meetme 1.3 25. jaanuari 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	Eesti keele süviline puhkeküsimine	MTÜ Loksa Arenduskeskus	7,59	50 000	50 000	58 270
2	Puuetega inimeste kui väiksemate võimalustega ühiskonnagrupi sotsiaalse kaasatuse suurendamine läbi kogemusõppe ja organiseeritud ühistegevuse füüsiliselt tervete inimestega	MTÜ Ida-Harjumaa Invaühing	7,45	49 968	49 968	55 520
3	Tantsul pole rahvast	MTÜ Tantsuklubi Erme Tants	7,36	27 324	27 324	30 360
4	Kolga töö- ja puhkelaager	Kolga piirkonna seltsing	7,16	50 000	50 000	55 650
5	Loovus massidesse	MTÜ Kadrina Lastekaitse Ühing	6,91	37 908	37 908	42 120
6	Väärrikalt vananemine	MTÜ Kadrina Päevakeskus	6,56	38 520	38 520	42 800
7	Noorte vabatahtlike töö- ja puhkelaager festivalil Viru Folk 2010 perioodil 5.-9.08.2010	MTÜ Viru Folk	5,49	50 000	50 000	100 000
8	Keskkonnateik 2010 - vanast uus - innustab	MTÜ Õkokratt	4,74	49 482	0	54 980
Kokku				353 202	303 720	439 700

Projektide kogumaksumus 439 700 kr

Projektide toetuse taotlus 353 202 kr

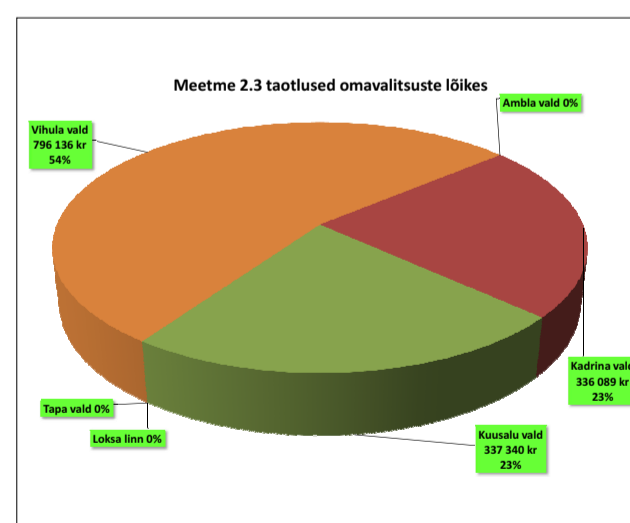
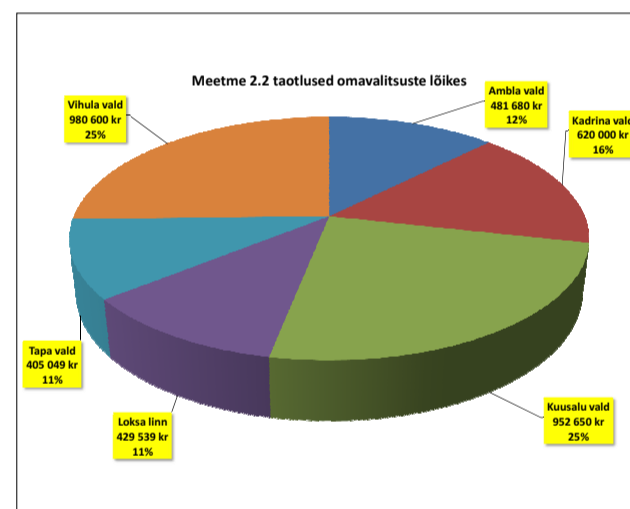
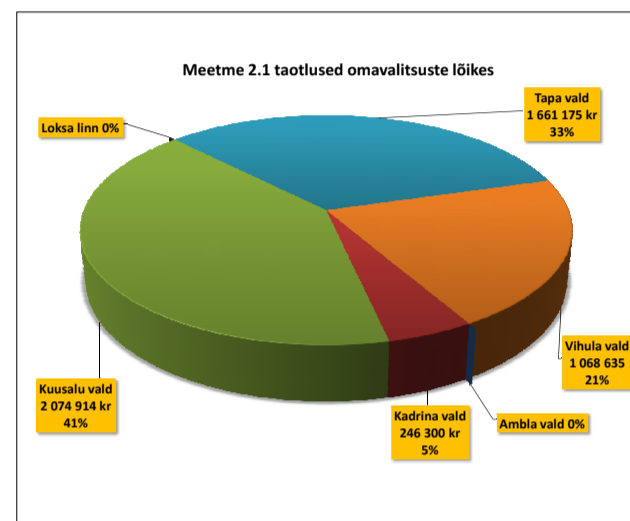
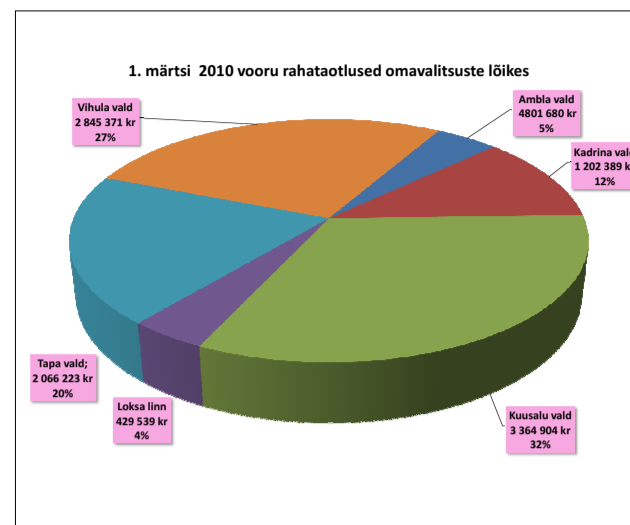
Projektidele eraldatud toetus 303 720 kr

2010. A I POOLAASTA LEADER-TOETUSTE TAOTLUSVOORUD

Meetme 1.2 25. jaanuari 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	CADrina 2010 korraldamine	Kadrina Vallavalitsus	7,50	87 833	87 833	97 592
2	100 aastat Võhma Seltsimaja	MTÜ Võhma Seltsimaja	7,38	53 467	53 467	59 408
3	Kolgaküla kokkutulek 2010	MTÜ Kolgaküla Selts	6,96	83 850	83 850	129 000
4	Karepa X kodukandipäev	MTÜ Karepa Selts	6,76	30 152	30 152	33 503
5	Tapa Saalihokipäev	MTÜ Tapa SHK	6,47	12 060	12 060	13 400
6	Külade kümnevõistlus	Kuusalu Matkaseltsing	6,44	32 830	32 830	36 580
7	Ambla kihelkonna vana aja riietuse uuringud" II osa	MTÜ Loometöö	6,40	40 500	40 500	45 000
8	Talgud Kuusalu rahvamaja välisvoodri värvimiseks	MTÜ Veljo Tormise Kultuuriselts	6,39	23 265	23 265	25 850
9	Traditsioonilise taluarkitektuuri koolitused	MTÜ Kaarli Talumuuseum	6,31	74 646	67 860	82 940
10	Uuri küla raamat ja külakokkutulek	Uuri küla seltsing	6,14	66 150	66 150	73 500
11	Kuusalu kihelkonna regilaulude plaadi väljaandmine	MTÜ Veljo Tormise Kultuuriselts	6,04	54 567	54 567	60 630
12	MC Kolga karikas tennis igapäev paarismängus	MTÜ MC Kolga	6,03	48 416	28 416	53 796
13	Raamatu Roosna küla ajaloo koostamine" (II etapp)	MTÜ Tammiku talumuuseum	5,76	56 960	56 960	63 289
14	Kolgaküla Kinoklubi	MTÜ Kolgaküla Selts	5,74	34 850	34 850	41 000
15	Aravete, Mägise ja Kurisoo Külapäev	Kangrumäe Külakultuuri Edendamise Selts	5,73	51 570	51 570	57 300
16	Gustav Viibaste 125. Sünniaastapäevale pühendatud seminaripäev	MTÜ Veljo Tormise Kultuuriselts	5,70	13 293	13 293	14 770
17	Kalme küla ja ümberkaudsete külade ajaloo kultuuripärandi uuring	MTÜ Varemete	5,69	100 000	40 300	112 150
18	Põhja- ja Baltimaade koorifestivali osalemine	Koiga-Kuusalu Laujate Seltsing	5,64	100 000	100 000	160 800
19	Parlisi 24h MTB 2010	MTÜ Huviklubi Nelson	5,56	20 700	20 700	23 000
20	Salmistu küla 555 juubeli tähistamine	MTÜ Salmistu Külaseits	5,41	49 860	49 860	55 400
21	Tapa käsitöö ja talukaupade laad	MTÜ Sääsküla Huviklubi	5,31	30 600	30 600	34 000
22	Kiilu mõisa teopäev	MTÜ Kiilu Arendus	5,29	49 716	47 786	55 240
23	Kiilu ajalooramat	MTÜ Kiilu Arendus	5,19	82 100	82 100	91 222
24	Spordiürituse Lahemaa Troika korraldamine	SA Loksa Sport	5,17	64 800	64 800	72 000
25	Õppepäeva „7 sammu õnnestunud ürituse korraldamisele“ korraldamine	MTÜ Aravete Kultuuri ja Huviselts	5,17	36 607	36 607	40 675
26	Lohesurlingu ABC algkoolitus	MTÜ Palermo Spordiklubi	5,17	92 322	92 322	102 580
27	Kiilu külapäev	MTÜ Kiilu Arendus	5,10	49 989	49 989	55 543
28	XVIII Võsu muusikapäevad	MM Peeteenindus OÜ	5,06	100 000	62 465	215 800
29	Võsu 500 sportlik rannapäev	Vihula Vallavalitsus	5,02	23 518	23 518	25 870
30	Metsakinoga Lahemaa radadel	MTÜ Külakino	5,01	34 568	34 568	45 818
31	Kultuuripärandi rahvahi	MTÜ Kadrina Kirjandusklubi	5,00	26 123	26 123	29 026
32	Tammiku Talumuuseumi talgud	MTÜ Tammiku talumuuseum	4,06	14 918	0	16 579
33	Muinastulede öö	MTÜ Külakino	4,00	15 000	0	40 400
34	Viru Folk Käsmus pildialbum	MTÜ Viru Folk	3,70	100 000	0	148 800
35	Loksa suusa-jooksuraja korrastamine talgute korras	Loksa Linnavalitsus	0,00	76 374	0	87 204
36	Kiilu ajaloo jäädvustamine ja avalikustamine I	MTÜ Kiilu Arendus	0,00	35 300	0	39 222
	Kokku			1 866 904	1 499 361	2 338 887

Projektide kogumaksumus 2 338 887 kr
 Projektide toetuse taotlus 1 866 904 kr
 Projektidele eraldatud toetus 1 499 361 kr

Meetme 1.4 25. jaanuari 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	Arenduskoja tegevuspiirkond graafilisel lehel	MTÜ Arenduskoda	7,40	100 000	100 000	111 300
2	Paeasta 2010	MTÜ Arenduskoda	7,21	30 510	30 510	33 900
3	Turismivaldkonna mainekujundus Lahemaal ja selle mõjuala valdades	MTÜ Lääne-Viru Turismiklubi	6,43	99 900	99 900	111 000
4	Turismiobjekte tutvustavate tekstide koostamine, salvestamine ja turismiobjektide märgistamine (GPS)	MTÜ Sääsküla Huviklubi	6,19	39 150	39 150	43 500
5	Loksa linna piirkonda tutvustava väliskaardi paigaldamine, infovõrgikute koostamine ja trükkimine	Loksa Linnavalitsus	5,81	73 070	73 070	81 189
6	Raadioprogrammi „KÜLAUUDISED“ tootmine KUMA- raadios.	MTÜ Aravete Kultuuri- ja Huviselts	4,16	28 836	0	32 040
	Kokku			371 466	342 630	412 929

Projektide kogumaksumus 412 929 kr
 Projektide toetuse taotlus 371 466 kr
 Projektidele eraldatud toetus 342 630 kr

1. märts 2010 lõppenud projektitaotluste vastuvõtu tulemused

Omavalitsus	Meede 2.1			Meede 2.2			Meede 2.3			Kokku		
	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent	Taotlusi	Summa	Protsent
Ambla vald	0	0	0,0%	2	481 680	12,4%	0	0	0,0%	2	481 680	4,6%
Kadrina vald	1	246 300	4,9%	2	620 000	16,0%	3	336 089	22,9%	6	1 202 389	11,6%
Kuusalu vald	7	2 074 914	41,1%	5	952 650	24,6%	2	337 340	23,0%	14	3 364 904	32,4%
Loksa linn	0	0	0,0%	1	429 539	11,1%	0	0	0,0%	1	429 539	4,1%
Tapa vald	5	1 661 175	32,9%	2	405 049	10,5%	0	0	0,0%	7	2 066 223	19,9%
Vihula vald	6	1 068 635	21,2%	2	980 600	25,3%	5	796 136	54,2%	13	2 845 371	27,4%
Kokku taotlusi	19	5 051 024	100,0%	14	3 869 517	100,0%	10	1 469 565	100,0%	43	10 390 107	100,0%

Meetme 2.1 1. märtsi 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	Ettevõtluse arendamine läbi Lahemaa glidide-reisisaatjate koolituse korraldamise	MTÜ Lääne-Viru Turismiklubi	6,13	117 360	117 360	130 400
2	Puidutööstusele seadmete ostmise	Kadrin Kaasik ja pojad haljastus OÜ	6,09	192 729	192 729	321 215
3	Lahemaa Rakendusliku Loovuskooli koostöö haridusasutuste ja seeläbi ettevõtlikkuse tõstmiseks arenduskoja tegevuspiirkonnas	MTÜ Lahemaa Rakenduslik Loovuskool	6,07	99 855	99 855	110 950
4	Lilvapritsiõõde teostamiseks vajaminevate seadmete soetamine	OÜ Rendipark	6,07	246 300	246 300	410 500
5	Katusega Ratsasportiväljaku rajamine I etapp	MTÜ AVANTE	5,79	332 992	332 992	554 988
6	Järkamiseade	Jäneda Puit OÜ	5,71	232 437	232 437	387 395
7	Pullitaliteater Jäenedale	OÜ Jäneda Möis	5,41	307 390	307 390	512 316
8	Maastikusõiduki (Suzuki It-a750xi) ja suusaraja tallaja koos klassika raja freesiga (SKY TRACK 1) ostmise	Nõugaste talu	5,01	109 905	109 905	183 175
9	Kolga kaugtöö- ja koolituskeskuse ruumide remont	MTÜ Lahemaa kaugtöö- ja koolituskeskused	5,00	499 554	499 554	555 060
10	RAL Valgejõe OÜ teenindusbaasi renoveerimine	RAL Valgejõe OÜ	5,00	175 824	175 824	293 040
11	Piiritustööstuse taaselustamine Moel	OÜ EFIELDS	4,89	349 486	0	582 477
12	Salmistu Merevärav	MTÜ Salmistu Paadimees	4,66	173 040	0	288 400
13	Vergi küla seitsimaja avatäide paigaldamine	MTÜ Vergi Rand	4,61	145 800	0	162 000
14	Käsmu küla piletkioski ja vabaõhuetenduste klappoolide soetamine	MTÜ Viru Folk	4,40	314 550	0	349 500
15	Tapa ja Ambla valdade taastuvate energia ressurside uuring ja nende kasutamise võimaluste analüüs energia tootmiseks piirkonnas, piirkonna ettevõtjate teavitamine.	MTÜ Kohaliku ja Regionaalarengu Partnerid	4,37	438 870	0	487 633
16	Paadi ja mototehnika hoiu- ja hooldusteenuse pakkumine	Smirre Holding OÜ	4,19	161 430	0	269 051
17	Küla- ja külastuskeskus Kalme külas, Varemete talus: territooriumitööde teostamine	MTÜ Varemete	3,81	374 838	0	624 731
	Loomekeskuse Neli Tuult rajamise ettevalmistustööd	MTÜ Kultuuriselts Neli Tuult	0,00	281 165	0	468 610
	Piiritusevedajad	Kass Arturi Postkontor OÜ	0,00	497 499	0	829 164
	Kokku			5 051 024	2 314 346	7 520 604

Projektide kogumaksumus 7 520 604 kr
 Projektide toetuse taotlus 2 314 346 kr
 Projektidele eraldatud toetus 5 051 024 kr

Meetme 2.2 1. märtsi 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

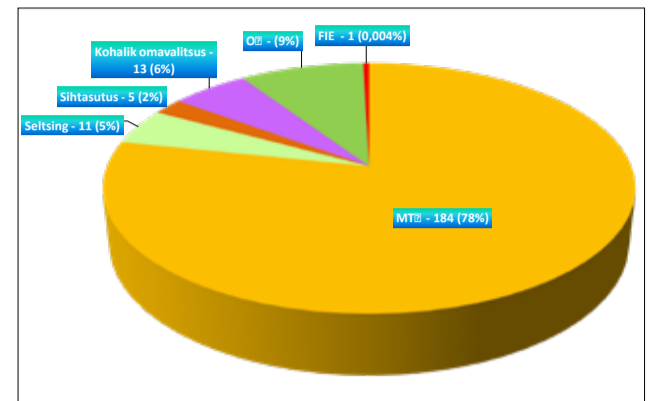
Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	MTÜ Käsmu Meremuuseum viikingilaeva ostmise	MTÜ Käsmu Meremuuseum	6,90	500 000	250 000	558 000
2	Ilumäe kabeli akende restaureerimine	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Ilumäe kogudus	6,50	480 600	272 745	534 000
3	Loksa Maarja kiriku uus kellasteem	Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Loksa Püha Neitsi Maarja Kogudus	6,36	429 539	214 770	477 266
4	Uustalu ja Tammiku pärandkultuuri õpperadade projekteerimine	MTÜ Tammiku Talumuuseum	6,21	62 640	62 640	69 600
5	Kuusalu pastoraadi muinsuskaitsealuse sauna rekonstrueerimise lõpetamine	SA Kuusalu Almakeskus	5,74	182 978	100 000	203 309
6	Väino Eskeni arhiiv-muuseum	Kuusalu Vallavalitsus	5,55	49 846	49 846	55 384
7	Kuusalu valla külade kultuuripärandi väärtustamise teemapäevad Hagumäel	MTÜ Kuusalu Valla Külade Ühing	4,96	66 078	0	73 420
8	Kolu mõisapargi ajaloolise pargipaviljoni taastamine	MTÜ Valatu Kaunistamise Selts	4,91	120 000	0	151 320
9	Käravete mõisakompleksi restaureerimise muinsuskaitse eritingimuste ja arhitektuurse põhiprojekti koostamine Käravete kultuuri- ja kunstikeskuse väljaarendamiseks	MTÜ Käravete Möis	4,76	419 040	0	465 600
10	Arbavere mõisa taastamine I etapp	TMT Kinnisvarahaldus OÜ	4,57	500 000	0	839 740
11	Kolga vana vallamaja renoveerimine rahvamajaks	MTÜ Õnne Maja	4,19	499 968	0	555 520
12	Piiritustööstuse muuseumi-teemapargi arendamise I etapp	MTÜ Moe Möis	4,10	351 000	0	468 000
13	Loo mõisa kiviala taastamine	MTÜ Loo Möis	4,06	152 280	0	169 200
	Jäneda küla hariduselu ajaloo talletamine ja esitlemine	MTÜ Jäneda Külaelu Arendamise Selts	0,00	54 049	0	60 094
	Kokku			3 868 017	950 000	4 680 453

Projektide kogumaksumus 4 680 453 kr
 Projektide toetuse taotlus 3 868 017 kr
 Projektidele eraldatud toetus 950 000 kr

Meetme 2.3 1. märtsi 2010 taotlusvooru laekunud projektide pingerida

Koht pigereas	Nimi	Taotleja	Punkte	Taotletud toetus	Eraldatud toetus	Kogu-maksumus
1	Merepääste ja esmaabi õppused Vaandloo saarel	MTÜ Käsmu Vabatahtlik Merepääste	6,07	62 528,00	50 828,00	69 476,00
2	Sõbrakaubandus (Seprikauppa)	MTÜ Kiliu Arendus	6,03	178 904,00	113 542,00	198 782,00
3	Suvela "Looduslik ja loomulik"	MTÜ Õnne Maja	5,76	158 436,00	107 136,00	176 040,00
4	Raftijuhitõde koolitus- ja kogemuste omandamise reis Sjoa raftikeskusesse	OÜ Rivanel	5,56	88 888,00	88 888,00	148 146,00
5	Säästva turismi Koostöövõrgustiku Ehedad Elamused Lahemaal jätkusuutlikkuse tugevdamine ja kandepinna laiendamine Lahemaa piirkonnas	MTÜ Koostöövõrgustik Ehedad Elamused Lahemaal	5,19	136 710,00	93 510,00	151 900,00
6	Eesti väikesaartega tutvumine	MTÜ Neeruti Selts	5,17	43 408,35	43 408,35	48 231,50
7	Rahvusvahelise koostöö arendamine Eesti Karavani turismitoote konkurentsivõime tõstmiseks	MTÜ Klubi Eesti Karavan	5,09	197 100,00	102 600,00	219 000,00
8	Ökotants arendab sisest ja rahvusvahelist koostööd	MTÜ Ökokratt	4,99	199 998,00	0,00	222 220,00
9	Kogemustevahetus läbi kontsertreisi korraldamise Walesi piirkonda – uued suunad seltsitegevusse	MTÜ Kadrina Segakoor	4,57	190 681,00	0,00	211 868,00
10	Rahvusvahelise koostöö arendamine Lahemaa piirkonnas ja selle mõjuvool turismialase konkurentsivõime tõstmiseks	MTÜ Lääne-Viru Turismiklubi	4,44	199 800,00	0,00	222 000,00
11	Piirkondlikult eksklusiivsete toiduainete tootmisvõimaluste tutvustamine ja propageerimine maamajanduse välketootmisele	MTÜ Gurmee Gala	4,20	132 766,70	0,00	147 518,60
	Kokku			1 589 220,05	599 912,35	1 815 182,10

Projektide kogumaksumus 1 815 182,10 kr
 Projektide toetuse taotlus 1 589 220,05 kr
 Projektidele eraldatud toetus 599 912,35 kr

2009. -2010. a arenduskojale esitatud taotlused esitajate lõikes**Ehedad Elamused...****Algus lk 1**

Ta töödeb, et on viimaste aastatega õppinud rohkem hindama seda, millega oleme Eestis maal elades viis aastat tagasi arvata, et meie metsamarjade ja looduse ning eheda maaelu nägemine ja kogemine on paljude teiste riikide elanike jaoks nii suur väärtus. Tuleb Chicagost inimese, pildistab me pannkooke ja murakaid ning on vaimustuses. Londonis elav külaline ei suuda uskuda, et metsast korjatud seent võib süüa. Seega, meil on, mida näidata ja mille üle olla uhked. Tuleb vaid osata end reklaamida ehk huvitavaks ja vajalikuks teha ning külalisi väarikalt vastu võtta.”

LEADER-projekti toel külas Uuris ja Kiius

MTÜsse Arenduskoda kuuluvad Kuusalu, Vihula, Kadrina, Tapa ja Ambla vald ning Loksa linn, lisaks mitmed selle piirkonna seltsid ja ettevõtted, kokku 46 liiget, nende hulgas on ka MTÜsse KEEL kuuluvaid talusid.

Koostöövõrgustik Ehedad Elamused Lahemaal on praeguseks saanud Arenduskoda taotlusvoorudest kahel korral toetusraha.

2009 sügise I taotlusvoorust otsustati rahastada MTÜ KEEL projekti ühisturunduse ja koostöövõrgustiku arendamiseks Lahemaal ning koostöö käivitamiseks Soome Kymenlaakso piirkonnaga. Projekti kogumaksumus on 104 810 krooni, toetust taotleti ja saadi 94 329 krooni. Selle projekti abil on valminud koostöövõrgustiku veebileht aadressil www.chedad.ee, veebruaris osaleti Eesti turismimessil ning möödunud nädalalaskiteksmituettevõtmist. 4. mail oli Oandu looduskeskuses Palmse lähedal kohaliku toidu arendusseminar, osales 30 perenaist, mõned ka Kuusalu vallast. 5. ja 6. mail sõideti koos väiksemate turismifirmade ja valdade esindajate ning ajakirjanikega läbi koostöö-

võrgustikku kuuluvad 15 peretalu, ka Veersalude Isaka talu Uuris. Osalesid Soome koostööpartnerid – Sepra MTÜ tegevjuht Marjo Lehtimäki ja ProAgria Kymenlaakso MTÜst Merja Penttilä. 7. mai hommikul kohtusid Soome külalised, MTÜ Arenduskoda tegevjuht Heiki Vuntus ja MTÜ KEEL juht Sirje Kuusik Kiiu tornis Kuusalu vallavanema Urmas Kirts, abivallavanem Milli Kikkase ja vallasekretär Maire Lingiga. Räägiti koostöövõrgustikust ja selle tegemistest ning planeeritavast rahvusvahelisest projektist kohaliku toidu propageerimiseks.

20. mail toimus Palmse Looduskeskuses kodulehelise www.chedad.ee esitlus, näitusesaalis sai degusteerida ehedate liikmestulude ühist suupistelauda.

Et rahvusvahelist projekti edasi arendada, sai MTÜ KEEL Arenduskoda tänane aasta II taotlusvoorust jätkusuutlikkuse tugevdamiseks ja kandepinna laiendamiseks Lahemaa piirkonnas 93 510 krooni. Plaanis on täiendada ehedate talude võrgustiku kodulehekülge ning sõita sügisel koos eestvedajate ja mõnede talupehenaistega Soome Kymenlaakso piirkonna taluvaldajatele. Kavandatud rahvusvahelise kohaliku toidu projekt Osalevad MTÜ Arenduskoda, MTÜ KEEL ning koostööpartnerid Soomest. Eesmärk on selgitada välja Arenduskoda piirkonna kohaliku toidu teema huvilised, koondada ühtsesse arendustegevusse. Sügisel 2010 on plaanis tutvumisreis Soome. Edaspidi on kavas pakkuda Arenduskoda ja Kymenlaakso gruppidele praktiseerimisvõimalust teineteise piirkonnas, koostada koolitusmaterjalid kahes keeles, teha ühiskoolituse toitlustamisest õues, oma küpsetiste menüü arendamisest jms.

Ülle Tamm,
Sõnumitooja

AUSTRIA

Arenduskoja LEADER-rahvas tuli Austriast veel suuremate koostööplaanidega

„Arenduskoja piirkonda oleks vaja uusi ja toredaid algatusi, selliseid voh!-ideid,” tõdes MTÜ juhatuse esimees, Tapa vallavanem **ALARI KIRT** tagasiteel õppereisilt Austriast Tirooli liidumaalt.

Atko reisibussi kõlaritest kostab saksakeelne šlaager, hele meeshäääl laulab: „Ich liebe dich, mein Heimatland Tirol!” (Ma armastan sind, kodukant Tirool!)

Käänuline mägittee viib kõrgele üles, oleme 1800 meetrit merepinna, sajab lund, plusskraade on 2. Meie kodumaal Eestis on sooja 27 kraadi ning kodused kurdavad, et päike teeb liiga ja nahk koorub.

MTÜ Arenduskoda reisiseltskond vaatab bussiaknast lumiseid mäetippe ja külasid all orus, vestlus rändab grupiti ühel, teisel ning kolmandal teemal, kuid läbiva joonega jõutakse LEADER-projektideni.

Kas pehmeid ehk seltsielu projekte pole meil mitte liiga palju toetatud? Tuleks ELi rahaga aidata seda, mis jääb ja on jätkusuutlik. Vaadake, kuidas austerlased mõtleavad ja tegutsevad kogukonnana püsijäämise ning töökohtade nimel. Külapidude rahastamise aeg peaks meil saama ümber. Tuleks hakata mõtlema, kuidas suunata avalikku raha nii, et see jõuaks võimalikult paljudeni ja aitaks kaasa piirkonna mitmekülgsel arengule.

Kes rändab, see näeb ja teab

MTÜ Arenduskoda liidab Euroopa Liidu LEADER-programmi toetusrahade jaotamise eesmärgil ühteks tegevuspiirkonnaks kuus omavalitsust kolmest maakonnast – Kuusalu valla ja Loksa linna Harjust, Vihula, Kadrina ja Tapa valla Lääne-Virust ning Ambla valla Järvamaalt.

Ühistegevus algas 2006. aastal, suurema hoo sai 2007 ning praeguseks on kolmeaastase koostöö tulemusena kujunenud omavalitsuste esindajatest üksteisest hooliv ja tegus tuumik. Suuremate seltskondadega on käidud õppereisidel mitmel pool Eestis ning ka Ungaris, Soomes, Taanis, Iiri maal, Saksamaal ja seekord 15.-24. maini Austrias.

See, kuidas nähtut püütakse lahti mõtestada kodukandi konteksti arvestades ning otsitakse suundi, mil moel oma tegevusega minna tulemuslikumalt edasi, annab tunnistust, et tegu pole pelgalt puhkusesõitudega.

Ehk nagu ütleb Vihula vallavanem **Rene Treial**: „Kes teeb ringi ümber maja, teab rohkem, kui see, kes istub toas.”

Arenduskoja tegevjuhi **Heiki Vuntuse** sõnul kutsutakse koolitussõitule neid, kes on LEADER-programmi heaks andnud

omapoolse panuse – hindamiskomisjonide ja MTÜ juhatuse liikmed, projektide elluviijaid, koolitustel abistajaid ja arenduskoja liikmete esindajaid.

„Kui Eesti kõikides LEADER-gruppides oleksid sellised inimesed, siis oleks üks lust ja lillepidu,” kiidab ta ja lisab: „Meil on projektivoorudega läinud suhteliselt hästi, me pole tõmmelnud, vaid võtnud rahulikult.”

Esimene projektivoor kuulutati Arenduskojas välja 2009. aasta alguses. On läbi viidud 5 taotlusvoorut, jagatud 21,5 miljonit krooni kokku 177 projektile, PRIA on neist praeguseks heaks kiitnud 105. Sügisel läheb jaotamisele veel veidi üle miljoni krooni. Tööle hakkab seirekomisjon, et saada ülevaade, kuidas on asunud projekte ellu viima.

Kitse-Peter, juustutöökodad ja maitsestatud samagonn

Austria lummab oma iluga ning samas teeb kadedaks, kuidas mõeldakse kohaliku elu edendamisele – et oleks tööd ja sissetulekut ning rahvas ei koliks maapiirkondadest suurlinnadesse.

Sõidame vaatama Ehrwaldi õnnelikke kitsi, kelle piimast tehakse jäätist – nii on meile reklaaminud võõrustava tegevuspiirkonna, Tirooli liidumaa Ausserferni regiooni koostööpartnerid. Jäätisemasina ostu toetati kolmandiku osas LEADER-programmist, kokku maksis 40 000 eurot. Tirooli kandis on see ainus.

Austria kodud, otsekui nukumajakesed, paiknevad külas tihedalt üksteise kõrval. Sealsamas on kitselaut ja paar meetrit eemal jäätiselett.

„Meie tervisekaitse oleks nüüsguse asja kohe kinni pannud,” imestab **Marko Teiva** Kadrina vallast.

Lauda seinal ripub suur silt: „Ziegenhof Peter” ehk otsetõlkes Peteri Kitseõu.

„Visioon peab olema ning usk ja eesmärk,” räägib **Kitse-Peter** väimustunult. Näitab heinakuivatit, viib pisikesse juustutöökotta, kurdab ELi rahaga kaasneva aruandluse ja muu bürokraatia üle ning jagab koos pojaga külalistele kitsepiimajäätist. Enne ärasõitu veel käik farmipoodi, kust saab osta juustu kaasa.

Kitse-Peter toonitab mitmel korral, et hea meeleaga võtaks appi praktikandi Eestist ja palub rääkida sellest oma tuttavatele.

„Kitsed olid nagu ikka, õnnelik oli hoopis Peter,” kommenteerib hiljem **Riina Ahven** Tapa vallast Jänedalt.

Juustu valmistamist tutvustatakse reisisõitude jooksul meile veel kahes kohas. Letztali oru Steegi meiereis kuuleme, kuidas

Õppereisi lõpupilt tehti 2500 meetri kõrgusel Alpi mägedes.

1500 m kõrgusel tutvuti LEADER tegevusega Kaunergrati looduspargis.

kaks korda päevas toob sinna 25 talu rahvas piima lehmadel, kellele silo ei söödeta, saavad ainult mägirohut ja -heina. Sellise mägi-piima liitri eest tasutakse orus ainsana tööle jäänud meiereis 45 eurosent, suurtööstused maksavad 25-26 eurosent. Steegi meierei 17 sorti juustude ja jogurti hind on tööstuslikust kallim, müüakse hotellidesse ning kogu selle oru rahvale, tööstuslikku juustu on piirkonna poodides müügil vähe.

Looduslikku juustu laagerdatakse nädalaid, iga päev pööratakse keldris juustukerad ringi ja pestakse. Kui suurtööstuse juust läheb õhuga kokku puutudes paari päevaga hallitama, siis sellisel moel valmistatud juustule hallitust ei tule, kinnitab Käseri ehk juustukoja omanik **Bruno Sojer**.

Vorarlbergi regioonis näeme aasta tagasi suure tee äärde LEADER-rahaga ja muude ELi fondide toel rajatud meiereid, mis on

ühendatud turismiga – sealsamas on restoran ning juustu- ja suveniirikauplus. Ühele poole klaasiseina jääb juustutsehhi ja teisele poole biosfääri tutvustav näitus. Külastajaid on olnud palju, keskmiselt 100 inimest päevas.

Omamoodi maitse- ja mõtteleamuse saame Elbigenalpi väikeses piiritusevabrikus või õigemini – toas, mis kuulub noorele ettevõtlikule perele. Degusteerime kolme sorti samagondi ja imetleme vaskelt läikivat piirituseaparaati. Austrias võib igaüks läbi ajada enda tarbeks kuni 200 liitrit piiritust aastas. Oluline on, et toorainet ei ostetaks kokku ning toodangut ei turustataks kauplustes. Öunu või pihlakamarju kogub see pere sõpradega ühiselt ning ka saadud vägijook jagatakse omavahel.

Me teejuhid vahelduvad, kuid kõik nad räägivad ühest ja samast – tähtis on piirkonna areng ning

koostöö põllumajanduse-, looduskaitse- ja turismivaldkonna inimeste-ettevõtete vahel. LEADER-piirkonna tegevusgruppidega on liitunud ka kohalikud pangad, osa toetusraha saadakse suurettevõtetest.

Elamus- ja puhkerajad

Seikluslik on me õppereis kindlasti ja adrenaliini tõuseb päevas mitmel korral. Alates saabumisest Imsti regiooni viimase aja suurima projekti – seikluspargi Area 47 – juurde mööda sikk-sakkteed ja järgmise hommiku sõidust kõrgele Kaunergrati looduspargi keskusesse.

Bussijuhi **Koiti Pilipenko** öeldud lause: „Mägedes sõitmine on bussijuhi jõulud,” on küll lohutav, kuid turvavöö panevad päris paljud, vähemalt esimestel päevadel, igaks juhuks peale.

Me sõitude hea haldjas, **Marta Kondas** Aravetelt Ambla vallast, on aga rahu ise – ütleb, et nende

meestega, see tähendab Koit Pili-penkoga Paidest ja Aivar Norki-ga Jänedalt, on tal bussis kindel tunne. Bussijuhid on Arenduskojal omad – suurematel reisidel keeravad nemad rooli.

Area 47 – vastvalminud vabaõhu-veepark, palkmajakesed, suur restoran ning teisel pool jõge Ameerika stiilis saloon. Oleme esimesed külalised, ametlik avamine tuleb nelja päeva pärast. Töömehi on näha kümneid, asfalteeritakse teid, lükatakse mulda. Kokku on investeeritud 14 miljonit eurot, LEADER-programmist sealhulgas 600 000 eurot. Rahastajate seas on nii panku, suurfirmasid, kui ka Austria riik, Tirooli liidumaa ja piirkonna vallad. Eesmärk on saada Tirooli liidumaale turiste ka suvel, sest kohalikul rahval on tööd peamiselt suusaperioodil. Reklaami on tehtud Euroopas ja ka Ameerikas. Loodetakse jõuda 20 000-30 000 külastajani aastas.

Ekstreemsust pakuvad meile veel Vorarlbergi regioonis sõidud mägiraudteel ning tõus mäkke mööda matkarada, kus sihtpunktis, Kristbergi küla kohal 1486 meetri kõrgusel, jõuame kümne valla ühisesse metsakooli ehk väikesesse puitmajakesse. Sellegi tegemist on toetatud LEADER-rahadest. Eelarve on 50 000 eurot. Valdade koolilapsed tuuakse sinna tutvuma keskmise kõrgusega mägede loodusega eri aasta-aegadel. Tiina Laulik Käsmust, Vihasoo lasteaia-alkooli õpetaja, kommenteerib, et midagi sarnast võiks teha ka Kuusalu valda, näiteks Kolgaküla suusamäele.

Või väikeses orus vanasse raudteejaama ja selle ümbrusesse rajatud seikluspark High 5 – mehised mehed kajakkidel ning köisrajad üle karestike. Näide sellest, kuidas on taotletud LEADER-tuge, aga pole saadud, kuid sellegipoolest ollakse edukad tänu kuulumisele suurde kontserni ja tegevusele mitmel maal. Igal aastal augustis korraldatakse Austria High 5 rahvusvaheline 5-võistlus, kuhu kuuluvad mägijooks, langevarjuhüpped, sõit kajaki ja mägirattaga ning pidu õhtust hommikuni. Eesti tiimi pole veel osalenud ning meil palutakse teha oma kodumaal reklaami. Täpsema info leiab aadressil www.outdoor.at.

„Tubli juht,” kiidab High 5 peremees Chris Alge Aivar Norki ja saame teada, et nii suur buss, nagu on meie 13-meetrine, pole mööda neid ülikäänulisi teid varem sellesse orgu laskunud.

Tipp-elamus on aga enamikule meist vaieldamatult tutvumine kõrgele mäkke Mountafoni elektrijaama juurde rajatud seikluslike atraktsioonidega, mida on samuti toetatud LEADER-rahaga. Laskumist trossil üle tehiskäru alle katsutakse. Meie saame proovida, kuidas on kihutada ekstra käänelistele relssidele kinnitatud kahekohalistel keldudel alla orgu, kokku 2,9 kilomeetrit ja 900 meetrit langust.

Sõit otsekui lõbustuspargi ameerika-mägedes. Kes kasutab

pidurit, see laskub aeglaselt ja, paraku-paraku, jääb teistele jalgu. Kes on julgem, see lustib täie rinnaga. Ehk nagu sõnab Ötne Kiviperk Kadrinast: „Oli parim naeruteraapia.” Kiiremad vaatavad kella ja arutavad, kas suutsid teha rajarekordi.

Muuseum a la „proovi ise” ja käsitöölise ühing

Ideid ja mõtteainet saab me LEADER-grupp kõigist külastatud objektidest. Näiteks seda, mismoodi eksponeerida muuseumimateriale – valgustatud stendid-kaardid, slaidiprogrammid, mängulised matkarajad lastele jms.

Ehrenbergi lossis näeme, kuidas jõuline eestvedamine viib sihile ja ühest lagunenu kohast saab ümbruskonna turismimagnet. Ausserferni oru 14. sajandist pärineva värvakindluse varemed on taastatud või konserveeritud. Hoonesse tehtud muuseum tutvustab rüütliteaegset elu-olu.

Meelde jäävad taastamistööde algataja, arhitekt Elisabeth Pfeitschelleri sõnad: „Muuseumi edu tugineb sellel, et lapsed tohivad kõike katsuda ja selga proovida.” Ning oleme meiegi otsekui lapsed – tõmbame pähe kiivreid ja rõngasturvvideid, paljud katsetavad, kuidas on end liigutada raudrüüs.

Summad on taas kolossaalsed. Tegevus algas lossis aastal 1997. Kokku 26 projektile on 13 aasta jooksul saadud 8,5 miljonit eurot. Rahastavad ELI programmid LEADER ja INTERREG ning ka Ausserferni maakond Austriast ja teisel pool mäeahelikku asuv naabermaakond Saksamaalt. Seega järjekordne näide mitmekülgselt piireületavast koostööst.

Nimetame Kuusalu valla vabaajakomisjoni esimehe Urmas Paomehega otsekui ühest suust Kolga mõisa ja ohkame, et see ei võiks olla samamoodi korda tehtud, aga meil millegipärast ei lähe need asjad nii. Eriti paneb mõtlema asjaolu, et vald ostis Ehrenbergi kindluserajatised omanikelt, kes ise ei suutnud neid taastada.

Või teine kogemus – Vorarlbergi regioonis loodud käsitöölise ühing, mis liidab 85 väikeettevõtet. Me teejuht kirjeldab, kuidas LEADER-tegevusgrupi juhtkond pidi kõigepealt selgitama poolteist aastat valdadele, et seda oleks vaja. Praeguseks on ettevõtmisest saanud regiooni edukaim projekt. LEADER-rahaga ehitati käsitöökoda. Ühing viib ise läbi jätkuprojekte, koostöö aitab turustada ja reklaamida väikefirmade toodangut.

Koostööd ja jätkusuutlikkust õpime ka tutvudes maanaiste toiduprojekti, Elbigenalpi puunikerduskooli ja vabaõhuteatriga Geierwally, kus igal suvel esitatakse uut kohalikku temaatikat kajastavat näitemängu. Sama eesmärki teenib meie ööbimispaiga Hotel Krone juurde LEADERi abil tehtud energiarada – et oleks, mida turistidele näidata meelitamaks neid just sellesse piirkonda.

Olen märkmikus alla jooni-

Puhkehetk pärast lõunasööki Elbigenalpi puunikerduskooli juures.

nud me viimase giidi Bernhard Maieri sõnad: „Projekte tuleb teha kooskõlas loodusega, siis on nad pikaajalised ja jätkusuutlikud.” Sedasama, ehkki erinevas sõnastuses, kuulsime Tiroolimaal külastatud LEADER-regioonide kõigilt esindajatelt.

Ülle Tamm

Kuidas minna Arenduskojas edasi?

Kadrina valla arendusnõunik TIINA VILU investeringumeetmete hindamiskomisjonist: „Loomulikult ei saa Austrias nähtud meil üks ühele üle kanda, kuid eeskujule võtta, kuidas on rahastamisel tehtud tõsiseid valikuid. Meil koostatakse samuti tasuvusuuringuid, aga selleks, et saada raha, mitte, et teha oma asja hästi.

Kitsepidaja Peter ütles, et oluline on teada, mida tahad, mitte see, kui palju võtab elluviimine aega. Meil kirjutatakse projekte selleks, et saada raha. Kui eelarvet kärbitakse, ollakse pahased, otsekui oleks õigustatud ootus. Aga ei ole. Kui mul hindajana ei ole kindlust, siis ei anna head hinnet.

Meie erinevus Austriast on selles, et ootame algatusi altpoolt. LEADERi põhimõte on kohaliku algatuse toetamine. Austrias on LEADER-tegevusgrupp katusorganisatsioon, selgitab ja haarab kohalikke inimesi kaasa.”

Tapa vallavanem ALARI KIRT, Arenduskoja juhatuse esimees: „Peaksime hakkama rohkem pöörama tähelepanu projektide kvaliteedile ja jätkusuutlikkusele ning rõhuma koostööle. Kui altpoolt algatust ei tule, peaks hakkama täiendatud kriteeriumide kaudu raha suunama – andma signaali, et näiteks üritusi võiksid kogukonnad ise finantseerida, mitte avaliku rahaga. Tuleb koos juhatuse, hindamis- ja seirekomisjoni liikmetega arutada läbi edaspidised hindamiskriteeriumid ja selle, millistele meetmetele suunata toetusraha rohkem.”

Kuusalu abivallavanem MIL-

Vaade kiirteele, mis viib reisiseltskonna Lääne-Tirooli.

Elamusturismivaldkonnaga tutvumisel tuli sõita sellise kahemehe rodelbahniga 3 km pikkusel rajal, alg- ja lõpppunkti kõrguste vahe oli 1 km.

Fotod Heiki Vuntus

LI KIKKAS külaliikumise ehk pehmete meetmete hindamiskomisjonist: „Edaspidi tuleks rahastada enam selliseid projekte, millest jääb jälj järele. Küla aastapäeva tähistamist ei mäletagi mõne kuu pärast enam keegi.”

Kangrumäe külaseltsi juht MARTA KONDAS: „Kui LEADERist enam külapäevi ei rahastata, jääb ära võimalus, et külast välja rännanud inimesed tulevad kokku, sellest võivad sündida uued investeringud ja mis iganes algatused. Pehmed meetmed peavad jääma – kõike ei saa panna kivisse.”

Kuusalu valla vabaajakomisjoni esimees URMAS PAOMEES: „Leppisime tagasiteel kokku, et hakkame tegema koostööd Arenduskoja valdade

kultuurikomisjonidega. Läheme üksteisele külla, arutame, kuidas rahastada taidlusringe.”

Arenduskoja tegevjuht HEIKI VUNTUS: „31. mail oli Arenduskoja üldkoosolek, kus kinnitati eelmise tegevusperioodi aastaaruanne ja kuulutati välja sügisene taotlusvoor, millesse võetakse vastu projekte meetmetest 1.2 ja 2.3 kuni 8. oktoobrini.

Maamajanduse Infokeskus rahastab TV-saateid, mis tutvustavad edukamaid LEADER-projekte. Arenduskoja omadest esitasime sinna Ehedad Elamused Lahemaal, Artur Talviku rändkino, Käsmu meremuuseumi ja OÜ Rivaneli raftiparved. ETV valis oma saates tutvustamiseks välja just viimase”

AUSTRIA

Arenduskoda sai kogemuste võrra rikkamaks Austria Vabariigi Leader tegevusgruppe külastades

15.–24. mail 2010 toimus MTÜ Arenduskoja korraldatud 10-päevane õppe- ja kogemusvahetusreis Austria Vabariiki LAG Regionalmanagement Bezirk Imst, LAG Regionalentwicklung Ausserferni ja LAG Regionalentwicklung Vorarlbergi tegevuspiirkonda.

Võrratud lumiste tippude ja laviinitõketega Alpi mäed, orgudesse laotatud külad, kaunite maalingutega puitrõdude ja aknaluukidega majad, kirikud ja palvemajakesed ning väikesed heinaküüne täistipitud aasad – see oli esmamulje Tirolist busiast naast vaadatuna.

Kohtudes Tirolis ja Vorarlbergi liidumaa Leader tegevusgruppidega ja tutvudes kohalike inimeste ja organisatsioonide tegemistega, muutus pilt veelgi kaunimaks. Mägisel alal, kus ainult ca 10% maast on võimalik kasutada elupaigana, asub kogu põllumajandus, elu- ja majandusruum on orgudes.

Turism – piirkonna põhialustala

Elu Tirolis ja Vorarlbergi liidumaa sõltub turismist. Ala on tuntud suusapiirkonnana, kuid aastaringse tööhoive parandamiseks soovatakse suurendada suveturismi osakaalu. Hotellid, restoranid ja kompetentsed inimesed on ju olemas. Mäed ja karestikulised jõed pakuvad mitmesuguseid võimalusi elamusturismi arendamiseks. Vastavatud Area 47 <http://www.area47.at/on> kombinatsioon mitmesugustest spordialadest, mida on võimalik ühes kohas harrastada. Sellele lisaks veel toitlustamine, majutus ja kultuuriprogrammid. Ekstreemsust pakub aktiivspordikeskus High 5 <http://www.outdoor.at>, kus korraldatakse ka rahvusvahelist ekstreemspordivõistlust. Aktiivpargis Montafon www.montafon.at on võimalik valida endale sobiv sportlik tegevus. Leader rahadega saab toetada turismis nn pehmeid ja piiriüleseid projekte.

Juust, kitsepiimajäätis ja puunikerdamine

Tirolis ja Vorarlbergi väikeses meiereides valmistatakse kohaliku tõugu lehmade piimast mitut sorti juustu, jogurtit, jäätist, võid. Loomade sööt on looduslik – karja- ja heinamaad asuvad 1200–1600 meetri kõrgusel, kus rohu kvaliteet parem, silo ei kasutata. Toodang müüakse kohalikele hotellidele ja orus elavatele inimestele. Walsertali meiereis asub ka elamusköök, kus külastaja saab ise juustu valmistamisest osa võtta. Ehrwal-

Langeneggis tutvusime LAG Vorarlbergi tegevusega.

Austria fotod Heiki Vuntus

dis Ziegenhofi Peteri kitsekasvatusefarmis toodab peremees kitsepiimast juustu, jogurtit ja ainsana ka kitsepiimajäätist. Jäätise tootmiseks tuli ehitada eraldi maja, mille jaoks sai 30% ulatuses toetust Leader programmist.

Elbigenalpis asub Austrias ainulaadne puunikerduskool ja hobinikerdajatele kursusi korraldav puunikerdustöökoode. Õpilasi tuleb kursustele peale Euroopa isegi USAst, Austraaliast, Kanadast ja mujalt maailmast, sest sellise meetodikaga nikerdustööd mujal ei õpetata.

Tähtsustatakse kohalike ressursside kasutamist, kohalikku mahetoitu, ajalugu ja traditsioone ning kõike seda kasutatakse edukalt regiooni tutvustamisel. Vorarlbergi tegevusgrupp tutvustas kohaliku puitu (valget kuuske) arhitektidele ja nüüd on uued hooned ja mööbelgi sellest.

Elamine loodusega kooskõlas

Kümne aasta eest alustasid vallad loodus- või biosfääriparkide moodustamist, et ühendada põllumajandus ja turism ning uurida, kaitsta ja tutvustada loodust. See ei tulnud kergelt, sest väikestel omavalitsustel tuli hakata koostööd tegema ja nägema ka oma orust kaugemale. Regionaalarengule mõjus see aga hästi, sest väljaränne on peatunud ja mõnes piirkonnas isegi sündimus suurenenud. Kohalikud talud saavad toetust maastiku säilitamisel ja mahetootmisel ning nende tooteid müüakse parkide külastuskeskustes.

1600 m kõrgusel kolme oru ristumiskohas Tirolis kauneima vaatega kohas asub Kaunergrati looduspargi külastuskeskus oli Tirolis esimene. Walsertal biosfääripargis ehitati meierei koos külastuskeskusega. Sama katuse all on veel restoran ning juustu- ja suveniirikauplus. Eksponaate finantseeriti Leader programmist, meiereid põllumajandustootusega. Loodusparkides arendatakse nn pehmet turismi (metsakool, matkarajad, mägironimine, linnuvaatlus jms).

Koostöö ja veelkord koostöö

Leader tegevusgruppide liikmeteks on lisaks omavalitsustele ka turismiorganisatsioonid ja ettevõtted (s.h pangad). Tegevusgrupid peavad enda ülesandeks kohalike tegijate ja piirkondade kokkuliitumist – võrgustumist. Leader struktuuride moodustamise ajal loodi esimeste projektidega kõigepealt erinevaid huvigruppe ühendavad organisatsioonid, nt käsitöölise ühing, nn „juustu tee“ (ühendab juustutootjaid, toitlustajaid ja kaubandust). Järgmistel Leader perioodidel esitasid projekte juba loodud katusorganisatsioonid, üksikettevõtjad saavad toetust ainult erandjuhtudel. Looduspargid tegutsesid ühise eesmärgi nimel tihedas koostöös omavalitsuste, maaomanike, turismiarendajate, ettevõtjate ja looduskaitsetega.

Projektide elluviimisel töötavad tegevusgrupid kõikide arenguprogrammidega, mis võimaldab suuri projekte finantseerida väiksemate osaprojektidena. Näiteks Ausserferni tegevuspiirkonnas Ehrenbergi lossi ja rüütli muuseumi projektiga on hõlmatud orus asuv värvakindlus ja kolm kindlust mägedes. See on pidev jätkuprojekt, mis on kestnud 13 aastat, praegu on käsil 27. projekt ja kulunud on 8,5 milj eurot. Projekti elluviimiseks on loodud ühing, mis ühendab omavalitsusi, turismiagentuuri, muuseumide katusorganisatsiooni, giidide ja arhitektide ühingu. Piiriülest koostööd võimaldab losside olemasolu Saksamaal ning orgu läbinud 600 km pikkune roomlaste tee Veneetsiast Doonauni - Via Claudia Augusta.

Huvitav ja mitmekesine reis andis mõtlema iseenesest kahtlemata kõigile osalenutele ning näitas, kuidas koostöö - maaomanikud, ettevõtjad, turismiarendajad jt -, rõhutades omapära ning samas säästes keskkonda, aitab kaasa kogu piirkonna arengule ja edule.

Ester Valdvee, Maaeluvõrgustik

LEADERi rahvusvaheline konverents Jänedal

23.–24. aprillini toimus Jänedal mõisa turismikeskuses viie LEADER-tegevuspiirkonna ühine rahvusvaheline konverents „Tulemused ja kogemused LEADER programmi rakendamisel Eestis“.

Korraldajad olid MTÜ Arenduskoda, MTÜ Järva Arengu Partnerid, MTÜ Lõuna-Järvamaa Koostöökoogu, MTÜ Ida-Harju Koostöökoode ja MTÜ Raplamaa Partnerluskogu.

Osalema oli kutsutud koostööpartnereid teistest Euroopa riikidest – Soomest, Tšehhist, Leedust, Hispaaniast. Arenduskoja projekte tutvustasid Jänedal Artur Talvik Tapurila Külaseltsist, Arlet Palmiste MTÜst Sääsküla Külaselts, Sirje Kuusik MTÜst Koostöövõrgustik Ehedad Elamused Lahemaal ja Merlis Jusupov MTÜst Kohaliku Arenduse Tugistruktuur.

Artur kõneles kohaliku identiteedi ja mainekujunduse teemal arutlenud töögrupis oma külakinnost ja Leaderi toel käima pandud rändkinnost. Arlet rääkis kohaliku külaelu teema raames projektist „Sääsküla III külapäev“. Sirje tutvustas projektipõhiseid tegevusi teemal „Säästva turismi koostöövõrgustiku Ehedad Elamused Lahemaal ühisturunduse ja koostöövõrgustiku arendus Lahemaa piirkonnas ja koostöö käivitamine Soome Ky-

menlaakso piirkonnaga“. Merlis tutvustas projekti „Klastripõhiste ettevõtlusvõrgustike tegevuste koostöö ja arendamisvõimalused internetis“

Konverentsisaalis tutvustasid kohalikud käsitöömeistrid enda valmistatud.

Arenduskoda – üks esimesi Eestis

Maamajanduse Infokeskuse osakonnajuhataja Krista Kõiv teatas, et praeguseks on LEADER-tegevusega haaratud 99,9 protsenti Eesti omavalitsustest.

Ta kiitis MTÜd Arenduskoda, kus hakati 2009. aastal ühena esimestest piirkondadest Eestis vastu võtma projektitaotlusi.

Arenduskoja ettevõtmisi tutvustanud Alari Kirt, MTÜ juhatuse esimees ja Tapa vallavanem, arvas, et alustada jõuti kiiresti tänu tublile tegevjuhile Heiki Vuntusele. Algu olid meeskonnakoolitused, see õpetas kolme eri maakonna omavalitsuste inimesi üksteist tundma. Seltskonda on liitnud mitmed õppereisid Eesti, Soome, Ungari, Taani, Iiri jt LEADER-piirkondadesse.

Arenduskoja eelarve on aastateks 2009–2010 kokku 27 miljonit krooni. Kuusalu, Vihula, Tapa, Kadriina ja Ambla vallast ning Loksa linnast esitatud projektidele jaotatakse selle ajaga 21 miljonit krooni.

Ülle Tamm, Sõnumitooja

Artur Talvik on usin ja tulemuslik projektikirjutaja Arenduskoja Leader toetuste saamisel.

Konverentsi korraldajad (vasakult) Jaak Vitsur, Heiki Vuntus, Ülle Leesmaa ja Silva Anspal.

Fotod arenduskoja arhiivist

KADRI SEEDER: „Poolik Leader-projekt on mõttetu.”

MTÜ Varemete jätab Kalme-Kõnnu ajalooraamatu tegemata.

Kuusalu vallas Kalme külas tegutsevale MTÜle Varemete otsustasid MTÜ Arenduskoda hindamiskomisjon ja juhatus anda Leader summast toetusraha 40 300 krooni – projektile „Kalme ja Kõnnu külade ajaloo uuring”. Küsitud oli 100 000 krooni. Toetust otsustati vähendada külade ajalooraamatu materjali kogumiseks plaanitud töötasu ulatuses. Projekti kogumaksumuseks hindas MTÜ Varemete 112 150 krooni, 12 500 krooni oleks olnud omaosalus. Plaan oli uurida arhiivimaterjale ja intervjuerida küla elanikke, et saada andmeid Kõnnu mõisa ja Kimbalu karjamõisa ning ka kolhoosiaja kohta. Materjal oli plaanis avaldada koos piltide ning inglise- ja venekeelse kokkuvõttega veebis. Projektijuht Kadri Seeder, MTÜ Varemete juhatusel, ütles Sõnumitoojale, et ka lubatud 40 300 krooni jääb kasutamata, sest pole võimalik raamatu materjali kokku saada. Ta esitas MTÜ Arenduskoda juhatusel protesti ning selgitas, et otsus teeb projekti elluviimise võimatuks, kuna eelarvest on kärbitud just projekti sisutegevusi, mille tulemusena pidi valmima Kalme ja Kõnnu piirkonna raamatu käsikiri. Avaldamise rahaga ei ole midagi teha, sest pole midagi avaldada. Arenduskoja tegevjuht Heiki Vuntus põhjendas,

et arhiivimaterjaliga tutvumiseks ja intervjuude läbiviimiseks küsitud summad on liiga suured ning MTÜs võiksid need olla tehtud tasuta, MTÜ panusena. Kadri Seeder selgitas oma korda, et uuringut oli plaanis palgata läbi viima Kolga elanik, folkloristika magistrikraadiga Melika Kindel, kel on juba külaraamatu koostamise kogemus. Arenduskoja meetme 1.2 „Seltsitegevuse, spordi ja kultuuripärandi väärtustamine” toetatavate tegevuste kirjelduses on nimetatud ka koduloo uurimist, ajaloo talletamist ja legendide kogumist, samas pole kirjas, et sellega seoses tehtava töo tasu ei kuulu rahastamisele. „Ei sa eeldada, et folkloristika peaks kuuluma MTÜ Varemete või teiste MTÜde eestvedajate loomuliku pädevuse hulka. Sarnaselt võiks siis eeldada, et MTÜ liikmed oskavad ka inglise ja vene keelt, fototöötlust või veebihaldust, kuid neid tegevusi on rahastatud. Tõid ostetakse teenusena sisse selleks, et tõsta tehtu kvaliteeti ja saada tulemus mõistliku ajakuluga. Meie taotlesime uurijale töötasu Eesti keskmise töötasu järgi. Professionaalne töö ei saa ju maainimesele olla odavam kui on linnainimesele,” leiab Kadri Seeder. „Kui seda tööd teevad inimesed, kes ei orienteeru hästi ajaloos ega valda uuringumetoodikat, kullutavad nad arhiivides palju rohkem aega kui profes-

sionaal ning uuringu kvaliteet jääb kaheldavaks.” MTÜ Arenduskoda juht Heiki Vuntus vastas juhatusel nimel kirjalikult, et põhjaliku töö tellimine ja rahastamine professionaalilt ei ole Leader projekti raames õigustatud. Meetme üldeesmärk on omaalgatus, aktiivsuse, sotsiaalsete suhete ja koostöö tugevdamine maapiirkonnas. Võtmeküsimus on elanikkonna aktiveerimine ja omaalgatuslike ühistevõtte soodustamine. Meetme 1.2 toetab omaalgatuslikku ehk vabatahtlikku tegevust. Komisjon soovitas taotleda MTÜl Varemete uuringu läbiviimiseks toetust kultuurkapitalist või teadusfondist. Arenduskoja tegevjuht Heiki Vuntus: „Viimase taotlusvooruga esitatud ja rahastuse saanud projektidest on ligi pooled Kuusalu vallast, kuigi Arenduskoja piirkonnas on kuus omavalitsust. Raha saavad need projektid, mis on paremad. Kildkondlikku eelistust ei ole, ehkki omavalitsused rahastavad Arenduskoja tegevust ühtsetel alustel. Inimesed on arusaajad ja mõistavad, oluline on toetada häid ideid.”

Kas tõstab elukvaliteeti või süvendab vaesust

Kadri Seeder võttis Sõnumitoojaga ühendust, et tõstatada lehe kaudu Leader rahade jaotamise põhimõtete küsimus.

„Objekte peaks rahastama nii, et tegevused saaks võimalikult ruttu käima ja projektid ei jääks kiratsema. Investeeringutoetuste mää-

rad on Leaderist väga väikesed, elukeskkonna kvaliteedi tõusu on nendega raske saavutada,” rääkis ta. „Arenduskojas vaadatakse projektid kiiresti läbi ja tehakse otsused, kuid PRIAs on menetlustähtaeg liiga pikk. Kevade alguses esitatud projektidele on oodata otsust alles keset suve – kõige magusamal ehitusajal. Samas on praegu inimesi, kes suudavad mahukaid investeeringuprojekte vedada, ning on töötuid ehitajaid, kes valmis tööle asuma. Majanduskriisist väljatulekuks ja arengu taastamiseks peaks mõtlema, kuidas majanduse vereringe ehk raha taas kiiremini liikuma saada ning mitte pidurdada neid protsesse bürookraatlike ametnike väljamõeldud tõketega.” Ta on seda meelt, et Leaderi keerukate taotlemiste ja väljamaksete protseduuride tõttu on selge raiskamise rahastada 30 000–40 000 krooniseid projekte – kui arvestada taotleja kulusid ning projekte hindavate ametnike töötunde. „Kui raha jagamise mõte on piirkonna areng, siis peaks suutma näha ka laiemat pilti ning hinnata, kas näpuotsaga kõigile jagades ning seega olulise osa aktiivsest elanikkonnast madalalt taastatud projektimajandusega hõives hoides tõstab elukvaliteeti või süvendab pigem vaesust.”

Sõnumitooja 21.04.10,
Ülle Tamm

Vastus pr Kadri Seederile

**Pr Kadri Seeder
MTÜ Varemete juhatusel
liige, Kalme küla**

MTÜ Arenduskoda pehmete projektide hindamiskomisjon, tutvunud Teie arvamusel projekti „Kalme küla ja ümberkaudsete külade ajaloo kultuuripärandi uuring” hindamistulemuste kohta, on seisukohal, et komisjoni hinnang nimetatud projektile on objektiivne ning põhineb mitmete samalaadsete projektide võrdleva hindamisel.

Teie poolt esitatud projekt on sisukas ja põhjalik, kuid komisjon leiab, et nii põhjaliku töö tellimine ja rahastamine professionaali poolt Leaderi raames ei ole õigustatud. See ei ole koos-

kõlas Arenduskoja Leader meetme 1.2 üldeesmärgi ega spetsiifiliste eesmärkidega *Meetme üldeesmärgiks on omaalgatus, aktiivsuse, sotsiaalsete suhete ning koostöö tugevdamine maapiirkonnas. Võtmeküsimuseks on elanikkonna aktiveerimine oma piirkonna elukeskkonna parendamise nimel, et igakülgset soodustada omaalgatuslike ühistevõtte piirkonna arendamisel. Meetme rakendamise aitab kaasa maapiirkondades sotsiaalsele subtilemisele ja seeläbi rahvaarvu vähenemise pidurdamisele.*

Töötasu ei ole keelatud ja spetsialistide kaasamine samuti, kuid oleks ebaõiglane just teiste suhtes tasustada nii suures vääringus läbi antud meetme ühe inimese tööd. Teie projekt on

suunatud küll kultuuripärandi väärtustamisele, kuid mitte läbi omaalgatusliku tegevuse nagu nõuab seda meetme 1.2.

Meie eesmärgiks on inustada vabatahtlikke tegevusi. Sarnased projektid on saanud varemgi toetust, kusjuures suur osa tööst on tehtud vabatahtliku tööna, mida siis projektipõhiselt toetatakse. LEADER soosib tõepoolest ka töökohade loomist, kuid mitte pooleaastase täistöökohta üle keskmise palgaga rahastamist meetmest 1.2.

Teie kavandatava projekti põhisisu on uuring, mille käigus kogutakse ja süstematiseeritakse infot. Professionaalne uurimistöö ei ole LEADERi spetsiifika, see ei ole kooskõlas

ka Arenduskoja LEADER meetme 1.2 üldeesmärgi ega spetsiifiliste eesmärkidega. Uurimistöö tellimine ei suurenda piirkonna inimeste omaalgatust ja aktiivsust, ei tugevda sotsiaalseid suhteid ega koostööd, samuti ei suurenda kogukonna teadlikkust piirkonna traditsioonidest ega saa kogukonna teadlikkust arendada ka läbi kogemuste saamise.

Komisjon soovib MTÜ-le Varemete otsida kõnealuse uuringu läbiviimiseks sobivamaid rahastusvõimalusi, näiteks kultuurkapital või mõni teadusfond.

Lugupidamisega
Heiki Vuntus,
MTÜ Arenduskoda tegevjuht

Merlis Jusupov tutvustas internetiturunduse projekti ka rahvusvahelisel LEADER konverentsil Jänedal.

Foto arenduskoja arhiivist

Kokkuvõte ühis- ja internetiturunduse projektist

Internetiturunduse ja ühis- turunduse teemaline projekt nimega “Klastripõhiste ettevõtlusvõrgustike tegevuste koostöö ja arendamisvõimalused internetis” viidi läbi kohaliku Leader tegevusgrupi MTÜ Arenduskoda tegevuspiirkonna väikeettevõtjatele alates 4. märts kuni 16. juuni 2010.

Koolitusprojekti lõpptulemus

Projektis osalesid vahetult ca 80 ettevõtjat, millest ligikaudu 50 võttis osa seminarist, 15 ettevõtjat said internetiturunduse ja kodulehe tegemise koolitust, 10 ettevõtjat said oma ettevõtte kodulehele põhjaliku süvaanalüüsi ning 5 ettevõtet said oma ise luua koolituse käigus uue kodulehe.

Ühisturunduse rakendamise internetis

Ühisturunduse rakendamise osas internetis jõudsid 40-tunnise internetiturunduse koolituse läbinud ettevõtjad üksmeelselt ühisele arvamusel, et Leader tegevusgrupi tegevuspiirkonna ettevõtjad peaksid leidma või looma ühise toote, mida juurutama ning internetis turundama hakata.

Näiteks toodi esile Jänedal toimuvad suurepärased laadad, millel puudub oma spetsiaalne koduleht ning mille turundamistega internetis tegeletakse väga minimaalselt. Jänedal

korraldavate laadade tarvis võiks olla eeskujulik veebileht, kus tutvustatakse näiteks staažikamaid osalejaid nii kirjas, pildis kui ka videos.

Samuti olid ettevõtjad seda meelt, et realselt aitaks meie ettevõtjaid paremini leida internetis see, kui need oleks kas omavalitsuste kodulehtedel või kohaliku Leader tegevusgrupi kodulehe juures oleva lisamooduli kaudu esindatud, sest eelkõige soovivad kohalikud inimesed toetada oma kodukandi ettevõtlike inimesi.

Internetiturunduse koolitusel osalenute arvamus

Antud projektis osalejate arvamusel kohaselt tuleks jätkuvalt korralda müügitekstide koostamise kursust, sest müüva teksti loomine on ettevõtjatele üks keerulisemaid teemasid ning kodulehe tegemise koolituse tundide maht peaks olema suurem.

Kersti Päder –
pizzakohvik Vesuvio
www.vesuvia.ee

“Jään koolitusega väga rahule, sest ei saanud teada millised küsimused tuleks oma kodulehe kohta esitada. Õigetele küsimustele vastates täienes ka koduleht. Meeldis, et koolitus oli väga praktiline.”

Merlis Jusupov,
MTÜ KAT projekti korraldaja
Tel 5354 1239
www.InternetiturundusLeader.ee

MTÜ Arenduskoja LEADER-infoleht
Jagatakse tasuta arenduskoja liikmesomavalitsustes (Ambla, Kadrina, Kuusalu, Tapa ja Vihula vald ning Loka linn).
Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – arenduskoda.ee
e-post: arenduskoda@arenduskoda.ee,
heiki@arenduskoda.ee
Toimetaja Heiki Vuntus –
tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja ja kujundaja Liina Kald –
tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis –
Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666. Trükiarv 5000.